

50ste vergadering

Woensdag 4 februari 2009

Aanvang 10.15 uur

Voorzitter: Verbeet

Tegenwoordig zijn 140 leden, te weten:

Aasted Madsen-van Stiphout, Agema, Anker, Aptroot, Arib, Atsma, Azough, Van Baalen, Bashir, Van Beek, Besselink, Bilder, Biskop, Blok, Blom, Van Bochove, Boekestijn, Boelhouwer, Van Bommel, Bosma, Bouchibti, Bouwmeester, Brinkman, Ten Broeke, Van der Burg, Çörüz, Cramer, Van Dam, Depla, Dezentjé Hamming-Bluemink, Dibi, Tony van Dijk, Jasper van Dijk, Jan Jacob van Dijk, Van Dijken, Dijsselbloem, Eijnsink, Elias, Ferrier, Fritsma, Van Geel, Van Gent, Gerkens, Van Gerven, Gesthuizen, Gill'ard, Graus, Van Haersma Buma, Halsema, Van der Ham, Hamer, Haverkamp, Heerts, Heijnen, Hessels, Van Heugten, Van Hijum, Ten Hoopen, Irrgang, Jacobi, Jager, Jansen, Joldersma, Jonker, Kalma, Kant, Karabulut, Knops, Koopmans, Koppejan, Koşer Kaya, Kraneveldt-van der Veen, De Krom, Kuiken, Langkamp, Leerdam, Van Leeuwen, Leijten, Lempens, Luijben, Marijnissen, Mastwijk, Van Miltenburg, Neppéus, De Nerée tot Babberich, Nicolai, Omtzigt, Ormel, Ortega-Martijn, Ouwehand, De Pater-van der Meer, Pechtold, Peters, Poppe, Van Raak, Remkes, Roefs, Roemer, De Roon, De Roos-Conselmuider, De Rouwe, Rutte, Samsom, Schermers, Schinkelshoek, Schippers, Schreijer-Pierik, Slob, Smeets, Smilde, Smits, Snijder-Hazelhoff, Spekman, Spies, Van der Staaij, Sterk, Tang, Teeven, Timmer, Van Toorenburg, Uitslag, Ulenbelt, Van der Veen, Van Velzen, Vendrik, Verbeet, Verdonk, Vietsch, Van der Vlies, Vos, Jan de Vries, Van Vroonhoven-Kok, Waalkens, Weekers, Wiegman-van Meppelen Scheppink, Wilders, Willemse-van der Ploeg, De Wit, Wolbert en Zijlstra,

en de heer Balkenende, minister-president, minister van Algemene Zaken.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mee dat de volgende leden zich hebben afgemeld:

Blanksma-van den Heuvel, Madlener, Polderman en Vermeij;

Tichelaar, ook morgen.

Deze mededeling wordt voor kennisgeving aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:

- **de brief van de minister-president, minister van Algemene Zaken, naar aanleiding van vragen over de oorlog in Irak (31847, nr. 1);**

- **de brief van de minister-president, minister van Algemene Zaken, over het voorgenomen besluit tot instelling van een commissie van onderzoek inzake de besluitvorming betreffende de politieke steun van Nederland aan de inval in Irak in 2003 (31847, nr. 2).**

De **voorzitter**: Er lag al een brief van het kabinet. Een tweede brief van het kabinet is gisteravond gearriveerd. De spreektijd is 7 minuten per fractie.

Ik heet de minister-president van harte welkom.

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Pechtold** (D66): Voorzitter. Artikel 70 van de Grondwet geeft beide Kamers van de Staten-Generaal het recht van enquête. De coalitiepartijen hebben dit recht ontmanteld. Hun onderhandelaars hebben macht gevormd en de controle daarop deels uitgeschakeld. Hun fracties in deze Kamer hebben deze onzedelijke afspraak geaccordeerd en daarmee een onvervreemdbaar recht verkocht. De minister-president maakt van zijn ambt een machtspositie zonder eigen mandaat van de kiezer. Mocht iemand zich nog afvragen waarom burger en politiek zo ver van elkaar staan; hier is uw antwoord, daar zit uw antwoord.

De premier is geïsoleerd in zijn strijd tegen de waarheid. Oud-collega Koenders noemde in 2004 de opstelling van de minister-president nog ondemocratisch. "Het ijzeren gordijn is gevallen", zei de PvdA. Ik laat mij echter geen ijzeren gordijn voorhangen. Nederlanders laten zich hun democratie niet ontfutselen.

De laatste weken zijn er wederom veel nieuwe feiten en bronnen naar boven gekomen over de start van de oorlog in Irak en de Nederlandse steun, over het volkenrechtelijk mandaat en over het verzoek van de Amerikanen om militaire bijstand, over een concept artikel 100-brief. Voormalig onderminister van buitenlandse zaken Armitage voegde daaraan toe: wij hebben officiële documenten verzonden en diplomaten naar Nederland gestuurd. Ik noem dat een verzoek. Hoe iemand anders dat noemt, moet hij weten. Hoe